

ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τεύχος 27

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για την πΓΔΜ

Επιμέλεια: Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄

Σύνταξη: Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Μ. Χαροκόπος, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

-Δεκέμβριος 2018-

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
-Η γεωθερμική θέρμανση μπορεί να αποτελέσει μελλοντική πηγή ενέργειας για την πΓΔΜ	4
-Οι πρώτες φωτοβολταϊκές ενεργειακές εγκαταστάσεις σε κατοικίες στην πΓΔΜ	4
-Eurostat: Ακριβότερο το φυσικό αέριο και φθηνότερη η ηλεκτρική ενέργεια στην πΓΔΜ	4
-Εξελίξεις στην κατασκευή του αγωγού φυσικού αερίου Skorje-Tetovo-Gostivar	4
-Η EDS ενδιαφέρεται να συμμετάσχει στο δημόσιο διαγωνισμό επιλογής Προμηθευτή Καθολικής Υπηρεσίας για την εγχώρια αγορά ηλεκτρικής ενέργειας	5
1.2 Κατασκευές, δομικά υλικά και Real Estate	5
-Ξεκινάει η κατασκευή του Υ/Η συστήματος Kopsko στην Γευγελή	5
1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματιστηριακή αγορά	5
-Αύξηση των καταθέσεων και των πιστώσεων τον Σεπτέμβριο 2018	5
-97 εκατ. ευρώ από την πώληση τεσσάρων κρατικών τίτλων της πΓΔΜ	5
-130 εκατ. ευρώ σε μερίσματα απέδωσαν οι επιχειρήσεις στην πΓΔΜ	5
1.4 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων	6
-Η "CAFFE DI ARTISAN" ανοίγει νέο εργοστάσιο στο Kumanovo	6
-12 ^η Ετήσια συνάντηση εργασίας Υπουργών Γεωργίας της ΝΑ Ευρώπης (Στρούγκα, 15.11.2018)	6
1.5 Βιομηχανικός Τομέας	6
-Αύξηση βιομηχανικής παραγωγής (Σεπτέμβριος 2018)	6
-"ALKALOID": ανάπτυξη δείχνουν τα στοιχεία του πρώτου εξαμήνου τ.ε.	6
-Ανάγκη αυτοματοποίησης των παραγωγικών διαδικασιών στην κλωστοϋφαντουργία της πΓΔΜ	7
1.6 Τομέας Μεταφορών	7
-Σιδηροδρομική γραμμή Μοναστηρίου – Kremenica: Πιθανή λειτουργία εντός του 2018	7
-Κοινό σημείο ελέγχων στη συνοριακή δίοδο πΓΔΜ - Αλβανίας (Kjafasan - Qafë Thanë)	7
1.7 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος	8
-Οι μεγαλύτερες πόλεις της πΓΔΜ, τα Σκόπια, το Μοναστήρι και το Τέτοβο, συγκαταλέγονται μεταξύ των δέκα πιο μολυσμένων πόλεων της Ευρώπης το 2017	8
-6 ^η θέση παγκοσμίως η πόλη των Σκοπίων ως προς την ατμοσφαιρική ρύπανση	8
-Διάψευση από το Υπουργείο Υγείας για κρούσμα ιού του Νείλου στην πΓΔΜ	8
1.8 Τομέας Τεχνολογιών Πληροφορικής, Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων	8
-Ολοκλήρωση του νέου ηλεκτρονικού συστήματος Τελωνειακής Διοίκησης πΓΔΜ από Intrasoft	8
-Οικονομικό Επιμελητήριο: Αντιδράσεις για εισαγωγές απαρχαιωμένου εξοπλισμού ΤΠΕ	8
-Στατιστικά στοιχεία για συνδρομητές σταθερής και κινητής τηλεφωνίας	8
-Νέος Οργανισμός για την παρεμπόδιση των τηλεφωνικών υποκλοπών στην πΓΔΜ	9
1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	9
-ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΜΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ: Τρέχουσες απαιτήσεις εγγραφής και υποβολής εκθέσεων σχετικά με τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων	9
-Αύξηση του μέσου ονομαστικού μισθού (Αύγουστος 2018)	9
-Πρόγραμμα για νέους από το Εμπορικό Επιμελητήριο και την Ελβετική Πρεσβεία	9
-Αναβολή του νόμου για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ζητούν οι επιχειρήσεις	9
-Έως και 1,5 δισ. ευρώ υπολογίζονται τα μεταναστευτικά εμβάσματα στην πΓΔΜ	9
-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών πΓΔΜ (21.11.2018)	10

2. Οικονομικές ειδήσεις	10
-Υπουργός Οικονομικών Τεντονσκι: Η οικονομία έχει τη δυνατότητα να επιτύχει την προβλεπόμενη οικονομική ανάπτυξη 3,2%	10
-4,3% η αύξηση εσόδων προϋπολογισμού της πΓΔΜ τα τρία πρώτα τρίμηνα 2018	10
-Γενικό και Δημόσιο Χρέος: 40,3% και 48,2% του προβλεπόμενου ΑΕΠ από το Υπουργείο Οικονομικών της πΓΔΜ (γ' τρίμηνο 2018)	10
-1,5% μέσος πληθωρισμός στην πΓΔΜ (Σεπτέμβριο 2018)	10
-Έκθεση "Doing Business 2019" της Παγκόσμιας Τράπεζας: Η πΓΔΜ στην 10η θέση της παγκόσμιας κατάταξης, ως προς την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας.	11
3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	11
-ΟΟΣΑ: Πρόληψη διάβρωσης της φορολογικής βάσης και της μεταφοράς φορολογικών κερδών	11
4. Ευρωπαϊκή προοπτική	11
-15 ^η Συνάντηση Υποεπιτροπής ΕΕ - πΓΔΜ για το εμπόριο, τη βιομηχανία, τα τελωνεία και τη φορολογία (Σκόπια, 13 Νοεμβρίου 2018)	11
5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	12
-Open Data: Άμεση πρόσβαση των πολιτών σε κρατικά δεδομένα και πληροφορίες	12
-Ψηφιοποίηση της εκπαίδευσης μέσω του προγράμματος «ένας υπολογιστής για κάθε παιδί»	12
-Αύξηση του ποσοστού της φτώχειας στην πΓΔΜ κατά 22,2% το 2017	12
6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις	12
-Business Forum Ελλάδος-πΓΔΜ και B2B συναντήσεις (Αθήνα, 30.11.2018)	12

Σημειώσεις:

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείται πλέον να λαμβάνεται τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας. (ecocom-skopje@mfa.gr)

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 **Ενέργεια και Ορυκτά**

-Η γεωθερμική θέρμανση μπορεί να αποτελέσει μελλοντική πηγή ενέργειας για την πΓΔΜ

Η χρήση συστημάτων γεωθερμικής ενέργειας στην πΓΔΜ μέχρι στιγμής είναι ελάχιστη, αν και πριν από μερικά χρόνια ορισμένες επιχειρήσεις κατέβαλαν σοβαρές προσπάθειες για να κάνουν αυτή την τεχνολογία δημοφιλή. Σύμφωνα με τη γεωλογική δομή και το κλίμα, καθώς και τις ετήσιες ενεργειακές ανάγκες για θέρμανση και ψύξη, η πΓΔΜ αποτελεί μια ιδανική περιοχή για την εφαρμογή των συστημάτων γεωθερμικής ενέργειας, όπως δήλωσε ο Καθηγητής κ. Josif Josifovski από τη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών στα Σκόπια. Σύμφωνα με τον ίδιο, η γεωθερμία μπορεί να είναι το μέλλον για την ενέργεια της χώρας, επειδή η υπόγεια θερμοκρασία είναι σταθερή και κυμαίνεται από 12 βαθμούς έως 18 βαθμούς Κελσίου και θα μπορούσε να συμβάλει στη μείωση της ρύπανσης από τα ορυκτά καύσιμα. Επίσης, ο κ. Josifovski επεσήμανε ότι πρέπει να αυξηθεί ο νόμιμος έλεγχος για την εκπλήρωση των περιβαλλοντικών προτύπων στη βιομηχανία, πράγμα που απαιτεί να απασχολούνται περισσότεροι περιβαλλοντικοί μηχανικοί. Επίσης, τόνισε ότι στην Ευρώπη «ο πράσινος σχεδιασμός» των κτιρίων γίνεται όλο και πιο δημοφιλής, ενώ οι πράσινες στέγες είναι κάτι που μπορεί να δει κανείς σε πολλά αστικά κέντρα.

-Οι πρώτες φωτοβολταϊκές ενεργειακές εγκαταστάσεις σε κατοικίες στην πΓΔΜ

Ξεκινάει στην πΓΔΜ η χρήση φωτοβολταϊκών σταθμών σε κατοικίες, μέσω της εγκατάστασής τους στις στέγες των σπιτιών. Το πλεόνασμα ηλεκτρικής ενέργειας θα αγοράζεται από την εταιρεία διανομής ηλεκτρικής ενέργειας EVN. Αυτό είναι εφικτό από το νέο νόμο για την ενέργεια και η εγκατάσταση και ο σχεδιασμός εκτελούνται από ομάδες της EVN. Σύμφωνα με τις αναλύσεις, η ισχύς των 3 κιλοβάτ θεωρείται επαρκής για τις ανάγκες μιας οικογένειας. Ο πρώτος οικογενειακός σταθμός ηλιακής ενέργειας διαθέτει 12 πάνελ που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια για τις ανάγκες του ιδιοκτήτη, ενώ η πλεονάζουσα ενέργεια θα αναληφθεί από την εταιρεία διανομής. Ο ιδιοκτήτης της οικογενειακής μονάδας αναμένει σημαντικές εξοικονομήσεις και περικοπές στους λογαριασμούς ηλεκτρικού ρεύματος. Σύμφωνα με τα στοιχεία, οι ηλιακοί συλλέκτες 7 τετραγωνικών μέτρων μπορούν να παράγουν ετησίως 1.000 kWh ηλεκτρικής ενέργειας. Εκτιμάται ότι τα πάνελ 28 έως 40 τετραγωνικών μέτρων μπορούν να καλύψουν το 30% των αναγκών ενός μέσου νοικοκυριού χωρίς αποθήκευση ενέργειας. Ο Πρωθυπουργός κ. Zaev ανακοίνωσε ότι, ακολουθώντας το παράδειγμα της Γερμανίας και της Αυστρίας, το κράτος θα βρει τρόπους να ενθαρρύνει τα νοικοκυριά να εγκαταστήσουν φωτοβολταϊκά πάνελ για κατοικίες.

-Eurostat: Ακριβότερο το φυσικό αέριο και φθηνότερη η ηλεκτρική ενέργεια στην πΓΔΜ

Η Eurostat δημοσίευσε για πρώτη φορά συγκριτικές πληροφορίες για το πόσο κοστίζει η χρήση φυσικού αερίου σε όλες οι χώρες εντός και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από τα στοιχεία φαίνεται ότι η χώρα που πληρώνει την υψηλότερη τιμή είναι η πΓΔΜ. Οι πολίτες και εταιρείες στην πΓΔΜ πληρώνουν 0,037 ευρώ ανά kWh. Το αέριο είναι λιγότερο ακριβό στη Ρουμανία (0,016), την Τουρκία (0,016) και τη Βουλγαρία (0,017). Οι πολίτες της πΓΔΜ πληρώνουν τα μικρότερα τέλη για το δίκτυο παροχής φυσικού αερίου (0,0048 ευρώ ανά kWh) και τον μικρότερο φόρο (0,0075 ευρώ ανά kWh). Ωστόσο το φυσικό αέριο είναι φθηνότερο στη Σερβία, τη Μολδαβία, την Τουρκία, τη Μεγάλη Βρετανία και την Πολωνία. Η έκθεση της Eurostat περιέχει επίσης πληροφορίες για την τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας. Η πΓΔΜ είναι η χώρα με τη μικρότερη τιμή ηλεκτρικής ενέργειας 0,08 ευρώ ανά kWh.

-Εξελίξεις στην κατασκευή του αγωγού φυσικού αερίου Skopje-Tetovo-Gostivar

Η κατασκευή του αγωγού φυσικού αερίου Skopje-Tetovo-Gostivar συνεχίζεται κανονικά, δήλωσε η κρατική εταιρεία αξιοποίησης ενεργειακών πόρων της πΓΔΜ "MER". Σύμφωνα με τη "MER", ο αγωγός φυσικού αερίου μέσω του Vodno θα έχει αμελητέες επιπτώσεις στο οικοσύστημα. Η πρωτοβουλία «I Love Vodno» θέλει να σταματήσει αμέσως η κατασκευή του αγωγού φυσικού αερίου και απειλεί να προβεί σε διαμαρτυρίες. Έχουν κατατεθεί πάνω από 30 καταγγελίες που επισημαίνουν όλες τις παρατυπίες και παραβιάσεις.

-Η EDS ενδιαφέρεται να συμμετάσχει στο δημόσιο διαγωνισμό επιλογής Προμηθευτή Καθολικής Υπηρεσίας για την εγχώρια αγορά ηλεκτρικής ενέργειας

Δημοσιεύματα των εδώ ΜΜΕ αναφέρονται στην εκδήλωση ενδιαφέροντος από την εταιρεία ηλεκτρικής ενέργειας EDS, η οποία έχει εξαγορασθεί από τη ΔΕΗ, για συμμετοχή στο δημόσιο διαγωνισμό Προμηθευτή Καθολικής Υπηρεσίας για την εγχώρια αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Όπως σημειώνεται, μολονότι η Ρυθμιστική Επιτροπή Ενέργειας δεν έχει γνωστοποιήσει τα ονόματα των εταιρειών που έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για το διαγωνισμό, οι δύο μεγάλοι ανταγωνιστές αναμένεται να είναι η αυστριακών συμφερόντων EVN και η EDS. Καταληκτική προθεσμία για την υποβολή του φακέλου συμμετοχής στο διαγωνισμό είναι η 12η Δεκεμβρίου 2018.

[\(Επιστροφή στα Περιεχόμενα\)](#)

1.2 Κατασκευές, δομικά υλικά και Real Estate

-Ξεκινάει η κατασκευή του Υ/Η συστήματος Konsko στην Γευγελή

Η κατασκευή του υδροηλεκτρικού συστήματος Konsko έχει ξεκινήσει, πράγμα το οποίο, για τους πολίτες του Δήμου Γευγελής (Gevgelija), θα σημαίνει την ικανοποίηση της μακροχρόνιας ανάγκης για έγκαιρη προμήθεια καθαρού και υγιεινού πόσιμου νερού και νερού άρδευσης. Η κατασκευή αυτού του υδροηλεκτρικού συστήματος αντιπροσωπεύει το μεγαλύτερο έργο υποδομής στην περιοχή αυτή τα τελευταία 50 χρόνια και μια επένδυση που θα έχει πολυλειτουργικό ρόλο. Εκτός από την άρδευση, τα νερά από τη συσσώρευση του φράγματος Konsko θα χρησιμοποιηθούν επίσης για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και επιπλέον αυτή η τεχνητή λίμνη θα προσφέρει νέο περιεχόμενο στο τοπικό τουριστικό προϊόν του Δήμου Γευγελής. Η επένδυση για την κατασκευή του φράγματος Konsko ανέρχεται συνολικά σε 2,4 δισ. δηνάρια, και η χρηματοδότηση παρέχεται μέσω του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης του Υπουργείου Γεωργίας. Το έργο έχει αναλάβει η τουρκική εταιρεία "Adali Holding". Το ύψος του φράγματος Konsko θα είναι 80 μέτρων.

[\(Επιστροφή στα Περιεχόμενα\)](#)

1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματιστηριακή αγορά

-Αύξηση των καταθέσεων και των πιστώσεων τον Σεπτέμβριο 2018

Εντατικοποιήθηκε η απόδοση των πιστώσεων και των καταθέσεων τον Σεπτέμβριο τ.ε.. Τα συνολικά δάνεια παρουσίασαν ετήσια αύξηση κατά 7,9%, κυρίως λόγω της αύξησης των χορηγήσεων δανείων προς τα νοικοκυριά κατά 10,1% ετησίως. Ο εταιρικός δανεισμός αυξήθηκε επίσης κατά 5,7% ετησίως, ο οποίος είναι ο υψηλότερος ρυθμός αύξησης σε σχέση με το προηγούμενο έτος σε διάστημα μεγαλύτερο των δύο ετών. Οι συνολικές καταθέσεις ήταν υψηλότερες κατά 11,6% ετησίως, ποσοστό που είναι ο υψηλότερος ρυθμός αύξησης σε ετήσια βάση σε διάστημα μεγαλύτερο των επτά ετών, αντανακλώντας την έντονη αύξηση τόσο των νοικοκυριών όσο και των εταιρικών καταθέσεων.

-97 εκατ. ευρώ από την πώληση τεσσάρων κρατικών τίτλων της πΓΔΜ

Σύμφωνα με το σχέδιο της Κεντρικής Τράπεζας της χώρας, το Υπουργείο Οικονομικών της πΓΔΜ συγκέντρωσε 6,0 δισ. δηνάρια (ήτοι 110,7 εκατ. δολάρια / 97 εκατ. ευρώ) από την πώληση τεσσάρων κρατικών τίτλων την Τρίτη 20.11.2018. Το Υπουργείο Οικονομικών πώλησε ετήσια γραμμάτια δημοσίου ύψους 4,10 δισ. δηνάρια, διετή ομόλογα δημοσίου (T-notes) αξίας 700 εκατ. δηνάρια, διετή ομόλογα δημοσίου (T-notes) αξίας 750 εκατ. δηνάρια και δεκαπενταετή ομόλογα δημοσίου (T-notes) αξίας 441 εκατ. δηνάρια σύμφωνα με δήλωση της Κεντρικής Τράπεζας. Η Κεντρική Τράπεζα πωλεί κρατικά αξιόγραφα στο όνομα του Υπουργείου Οικονομικών μέσω προσφορών σε όγκο, στις οποίες η τιμή και το κουπόνι καθορίζονται εκ των προτέρων και οι πρωτογενείς αντιπρόσωποι υποβάλλουν προσφορές μόνο με ποσά.

-130 εκατ. ευρώ σε μερίσματα απέδωσαν οι επιχειρήσεις στην πΓΔΜ

Φέτος, 20 μετοχικές εταιρείες, οι μετοχές των οποίων διαπραγματεύονται στο χρηματιστήριο της πΓΔΜ, κατέβαλαν μερίσματα στους μετόχους τους, συνολικού ύψους 103 εκατ. ευρώ, ενώ το κράτος εισέπραξε, σε φόρους, περίπου 10 εκατ. ευρώ από αυτά. Σε σύγκριση με το καταβληθέν μερίσμα πέρυσι (αναφερόμενο στο κέρδος το 2016), το ποσό του τρέχοντος έτους είναι χαμηλότερο κατά 62 εκατ. ευρώ. Πρώτη στον κατάλογο, σύμφωνα με το ακαθάριστο ποσό που καταβλήθηκε, είναι η τράπεζα ελληνικών συμφερόντων Stopanska Bank Skopje (Όμιλος ΕΤΕ), με καταβολή μετρητών πάνω από 33 εκατ. ευρώ στους μετόχους της. Η δεύτερη θέση ανήκει στη μεγαλύτερη εγχώρια εταιρεία τηλεπικοινωνιών "Makedonski Telekom", με ακαθάριστο ποσό πληρωμής μερίσματος ύψους 25 εκατ. ευρώ. Στην τρίτη θέση βρίσκεται η ελληνικών συμφερόντων

τσιμεντοβιομηχανία USJE, (Ομίλου TITAN), με 12,5 εκατ. ευρώ μερίσματα. Μεταξύ άλλων εταιρειών στις επόμενες θέσεις κατατάσσονται η NLB Bank (8,61 εκατ. ευρώ σε ακαθάριστο ποσό), η Komercijalna Banka με 6,65 εκατ. ευρώ και η εγχώρια φαρμακευτική εταιρία Alkaloid, με καταβληθέντα 6,26 εκατ. ευρώ. Στον κατάλογο με πληρωμές μερίσματος κάτω του ενός εκατομμυρίου ευρώ υπάρχουν 8 εταιρείες.

[\(Επιστροφή στα Περιεχόμενα\)](#)

1.4 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων

-Η “CAFFE DI ARTISAN” ανοίγει νέο εργοστάσιο στο Kumanovo

Η “Caffe di Artisan”, μια εταιρεία με καινοτομία στον κλάδο του καφέ (παραγωγή υγρού καφέ σε κάψουλες με πατενταρισμένη μέθοδο παρασκευής), πρόκειται να ανοίξει εργοστάσιο στο Kumanovo (πΓΔΜ), συνολικής επένδυσης 3 εκατ. ευρώ. Το έργο της εταιρείας θα υλοποιηθεί σε τρεις φάσεις και το εργοστάσιο θα απασχολήσει περίπου 100 άτομα μέχρι το τέλος της τρίτης φάσης. Σύμφωνα με τον ιδιοκτήτη της εταιρείας, κ. Shankar Sharma, μεταξύ των διαφόρων προορισμών στην περιοχή, επιλέχθηκε η πΓΔΜ ως η καταλληλότερη θέση για την επένδυση, κυρίως λόγω της ύπαρξης εξειδικευμένου και αγγλόφωνου εργατικού δυναμικού, καθώς και του ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Η εταιρεία άρχισε να λειτουργεί το 2016 ανοίγοντας το πρώτο της εργοστάσιο στο Ντουμπάι των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων και αργότερα προωθώντας τα προϊόντα της στο Ηνωμένο Βασίλειο (το 2017) και τις Ηνωμένες Πολιτείες (το 2018). Τα προϊόντα της “Caffe di Artisan” πωλούνται εκτός από την Ευρώπη και τις ΗΠΑ, στην Ανατολική και Νότια Ασία.

-12^η Ετήσια συνάντηση εργασίας Υπουργών Γεωργίας της ΝΑ Ευρώπης (Στρούγκα, 15.11.2018)

Η πΓΔΜ ανέλαβε την Προεδρία της Γραμματείας της Μόνιμης Ομάδας Εργασίας για την Περιφερειακή Αγροτική Ανάπτυξη (SWG RRD), η οποία διοργανώθηκε στη Στρούγκα, 15 Νοεμβρίου τ.ε. και την οποία φιλοξένησε ο Υπουργός Γεωργίας, Δασών και Υδάτινων Πόρων της πΓΔΜ κ. Ljupco Nikolovski. Στην συνάντηση συμμετείχαν υψηλόβαθμοι εκπρόσωποι των χωρών της περιοχής (Βοσνίας – Ερζεγοβίνης, Μαυροβουνίου, Αλβανίας, Κοσόβου, Σερβίας) και των χωρών μελών της ΕΕ (Βουλγαρία, Σλοβενία, Κροατία, Ουγγαρία, Γερμανία, Αυστρία, Τσεχία) καθώς και εκπρόσωποι Διεθνών Οργανισμών και Αναπτυξιακών Φορέων όπως: ΕΕ, Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας (FAO), GIZ, RCC, International Consultants. Στο τέλος των εργασιών υπεγράφη μεταξύ των Υπουργών Γεωργίας και των Αρχηγών των Αποστολών μελών της SWG RRD, Κοινή Διακήρυξη για την «Περιφερειακή Συνεργασία για την Αειφόρο Ανάπτυξη και την Οικονομική Ευημερία στη Νοτιοανατολική Ευρώπη». Πρόκειται για πλαίσιο που περιγράφει μια εστιασμένη προσέγγιση στη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη και κατευθύνει το όραμα της περιφερειακής συνεργασίας σε σχέση με την κοινή οικονομική ανάπτυξη και την ευημερία στην περιοχή. Παράλληλα, υπεγράφησαν δυο ακόμη κείμενα: α) Διμερές Συμφωνία μεταξύ πΓΔΜ και Σλοβενίας που αφορά σε Σχέδιο Δράσης για τεχνική συνεργασία σε θέματα γεωργίας και β) Συμφωνία τεχνικής συνεργασίας μεταξύ GIZ και SWG RRD, ύψους 4 εκατ. ευρώ.

[\(Επιστροφή στα Περιεχόμενα\)](#)

1.5 Βιομηχανικός Τομέας

-Αύξηση βιομηχανικής παραγωγής (Σεπτέμβριος 2018)

Κατά τους πρώτους εννέα μήνες του 2018, η βιομηχανική παραγωγή αυξήθηκε κατά 5% ετησίως, η οποία οφείλεται εξ ολοκλήρου στην αύξηση της μεταποίησης κατά 6,8% (κυρίως λόγω των μηχανημάτων και εξοπλισμού, των μηχανοκίνητων οχημάτων, του ηλεκτρολογικού υλικού και των μεταλλικών προϊόντων).

-“ALKALOID”: ανάπτυξη δείχνουν τα στοιχεία του πρώτου εξαμήνου τ.ε.

Στις εξαγωγές της πΓΔΜ, τα φαρμακευτικά προϊόντα αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μερίδιο (84%). Την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουνίου 2018, 105 νέες θέσεις απασχόλησης στη πΓΔΜ δημιουργήθηκαν στην Alkaloid AD Skorje. Η Alkaloid AD Skorje είχε θετικά οικονομικά αποτελέσματα την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουνίου 2018, όπως προκύπτουν από τις οικονομικές εκθέσεις που παρουσίασε. Σύμφωνα με στοιχεία, οι πωλήσεις ήταν κατά 4% υψηλότερες σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Το κέρδος αυξήθηκε κατά περίπου 8%. Στο χρονικό διάστημα Ιανουαρίου-Ιουνίου τ.ε. οι συνολικές ενοποιημένες πωλήσεις ήταν κατά 5% υψηλότερες σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Οι ενοποιημένες πωλήσεις στην εγχώρια αγορά βρίσκονται στο ίδιο επίπεδο, ενώ οι συνολικές εξαγωγές της εταιρείας αυξήθηκαν κατά 8%. Από τις συνολικές πωλήσεις, το 37% πραγματοποιήθηκε στην εγχώρια αγορά, ενώ το 63% σε ξένες αγορές. Σύμφωνα με τη γεωγραφική κατανομή, στις χώρες της ΝΑ Ευρώπης πραγματοποιήθηκε το 35% των συνολικών πωλήσεων, στη Ρωσία και

στις άλλες χώρες της ΚΑΚ το 6%, στις χώρες της Δυτικής Ευρώπης (ΕΕ και ΕΖΕΣ) το 20% και σε λοιπές αγορές το 2%. Η πιο αισθητή αύξηση σημειώθηκε στην Πολωνία με τις πωλήσεις να αυξάνονται κατά 7,4 φορές.

-Ανάγκη αυτοματοποίησης των παραγωγικών διαδικασιών στην κλωστοϋφαντουργία της πΓΔΜ

Σύμφωνα με το Οικονομικό Επιμελητήριο της πΓΔΜ, η κλωστοϋφαντουργία της χώρας πρέπει να επενδύσει στην αυτοματοποίηση των παραγωγικών διαδικασιών, ώστε να επιτύχει μεγαλύτερη παραγωγικότητα. Ο κύριος στόχος της στρατηγικής για την ανάπτυξη της κλωστοϋφαντουργίας της πΓΔΜ είναι η παραγωγή προϊόντων με υψηλότερη προστιθέμενη αξία. Οι αναλύσεις δείχνουν ότι στο μέλλον οι αγοραστές θα απαιτούν εξαγωγές προϊόντων που περιλαμβάνουν και σχεδιασμό. Το 90% των εξαγωγών εγχώριων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων είναι χαμηλής προστιθέμενης αξίας, γεγονός που δείχνει ότι οι επιχειρήσεις θα πρέπει να προσαρμοστούν σταδιακά στις εξαγωγές με αυξημένη προστιθέμενη αξία, ένα μοντέλο που απαιτεί επενδύσεις σε διάφορους τομείς, όπως επισημαίνει το Οικονομικό Επιμελητήριο της πΓΔΜ και αυτό θα επηρεάσει σημαντικά την επιβίωση του εν λόγω τομέα στην πΓΔΜ. Η χώρα έχει χαμηλότερη παραγωγικότητα λόγω ανεπαρκούς αυτοματοποίησης της παραγωγικής διαδικασίας και αυτό θα προκαλέσει τη «μετανάστευση» ξένων πελατών σε γειτονικές χώρες (για παράδειγμα τη Βουλγαρία). Μέσω της ήδη υπάρχουσας δέσμης κυβερνητικών μέτρων για την οικονομική ανάπτυξη, κυρίως μέσω των μέτρων του τρίτου πυλώνα του Ταμείου για την Καινοτομία και την Τεχνολογική Ανάπτυξη, οι εταιρείες κλωστοϋφαντουργίας θα πρέπει να αναγνωρίσουν τη δυνατότητα επενδύσεων στον αυτοματισμό και στον εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού παραγωγής, σύμφωνα με το Επιμελητήριο.

[\(Επιστροφή στα Περιεχόμενα\)](#)

1.6 Τομέας Μεταφορών

-Σιδηροδρομική γραμμή Μοναστηρίου – Kremenica: Πιθανή λειτουργία εντός του 2018

Ο αρμόδιος για την οικονομία Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης της πΓΔΜ, κ. K. Angjushen και ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών, κ. G. Sugareski επισκέφθηκαν στις 21 Νοεμβρίου 2018 το εργοτάξιο της σιδηροδρομικής γραμμής Μοναστηρίου – Kremenica, συνοδευόμενοι από τη Δήμαρχο Μοναστηρίου, κα N. Petrovska. Σύμφωνα με δημοσιεύματα των εδώ ΜΜΕ, στο πλαίσιο της επίσκεψης, ο Αντιπρόεδρος Angjushen δήλωσε ότι το έργο έχει εισέλθει στην τελική του φάση και ότι η σιδηροδρομική γραμμή θα έχει ολοκληρωθεί και τεθεί σε λειτουργία έως το τέλος 2018. Σημείωσε επίσης ότι μέσω της εν λόγω γραμμής η περιοχή της Πελαγονίας θα αποκτήσει ταχύτερη και οικονομικότερη πρόσβαση στο λιμένα της Θεσσαλονίκης. Προσέθεσε, δε, ότι από την άλλη πλευρά των συνόρων έχουν αρχίσει ήδη δραστηριότητες για τη σύνδεση της σιδηροδρομικής γραμμής Μοναστηρίου – Kremenica με το ελληνικό σιδηροδρομικό δίκτυο. Από πλευράς του, ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών ενημέρωσε ότι η κατασκευή των σιδηροτροχιών έχει ολοκληρωθεί και ότι απομένουν ορισμένες επιμέρους εργασίες, όπως η σηματοδότηση. Ανέφερε, δε, ότι το έργο κινείται με ταχείς ρυθμούς, ώστε να έχει ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου τ.έ., προθεσμία η οποία θα πρέπει να τηρηθεί, προκειμένου να μην χαθεί η χρηματοδότηση από κονδύλια IPA. Σημειώνεται ότι ο αρχικός σχεδιασμός για την κατασκευή της σιδηροδρομικής γραμμής Μοναστηρίου – Kremenica προέβλεπε την ολοκλήρωση του έργου έως το τέλος του 2016. Ωστόσο, μετεβλήθη καθώς η κοινοπραξία τριών βουλγαρικών και μίας εγχώριας εταιρείας ('Vodstroy 98 AD', 'Trace Group Hold PLC', 'Ponsstroyengineering EAD' και 'Fabrika Karpos AD Skorje') που είχε αναλάβει, αρχικώς, την υλοποίησή του, δεν τήρησε τις συμβατικές της υποχρεώσεις ως προς την πρόοδο των εργασιών, με αποτέλεσμα η Κυβέρνηση της πΓΔΜ να προβεί σε καταγγελία της σχετικής σύμβασης και να σημειωθεί σημαντική καθυστέρηση. Η ολοκλήρωση της σιδηροδρομικής γραμμής ανετέθη, τελικώς, το 2017, στην αυστριακών συμφερόντων 'Strabag SE'. Το συνολικό ύψος της επένδυσης ανέρχεται σε 17,2 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 6 εκατ. ευρώ προέρχονται από κονδύλια IPA.

-Κοινό σημείο ελέγχων στη συνοριακή δίοδο πΓΔΜ - Αλβανίας (Kjafasan - Qafë Thanë)

Οι τελωνειακές Αρχές της πΓΔΜ συνεργάζονται με τις αντίστοιχες της Αλβανίας για τη δημιουργία κοινού σημείου ελέγχων στη συνοριακή δίοδο Kjafasan - Qafë Thanë. Η κατασκευή του κτηρίου του τερματικού σταθμού, η οποία χρηματοδοτήθηκε από κονδύλια IPA, έχει σχεδόν ολοκληρωθεί. Η λειτουργία του κοινού σημείου ελέγχων τοποθετείται χρονικά το 2019 ή και αργότερα, ανάλογα με την πρόοδο της διαπραγμάτευσης των αρμοδίων Αρχών πΓΔΜ και Αλβανίας.

[\(Επιστροφή στα Περιεχόμενα\)](#)

1.7 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος

-Οι μεγαλύτερες πόλεις της πΓΔΜ, τα Σκόπια, το Μοναστήρι και το Τέτοβο, συγκαταλέγονται μεταξύ των δέκα πιο μολυσμένων πόλεων της Ευρώπης το 2017

Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΟΠ) για την ατμοσφαιρική ρύπανση στην Ευρώπη οι μεγαλύτερες πόλεις της πΓΔΜ, τα Σκόπια, το Μοναστήρι (Bitola) και το Τέτοβο, συγκαταλέγονται μεταξύ των δέκα πιο μολυσμένων πόλεων της "γηραιάς ηπείρου" το 2017. Σύμφωνα με τα στοιχεία, ως αποτέλεσμα της εισπνοής επιβλαβών σωματιδίων, περίπου 400.000 άνθρωποι πεθαίνουν ετησίως στην Ευρώπη, ενώ στην πΓΔΜ ο αριθμός ανέρχεται σε 3.000, που είναι σημαντικό ποσοστό σε σύγκριση με τον συνολικό πληθυσμό μιας χώρας των 2 εκατομμυρίων κατοίκων. Αρκετές ενώσεις πολιτών και περιβαλλοντικές οργανώσεις υπέβαλαν αναφορά "Μηδενική ανοχή για την ατμοσφαιρική ρύπανση" και καλούν του πολίτες να την υπογράψουν.

-6^η θέση παγκοσμίως η πόλη των Σκοπίων ως προς την ατμοσφαιρική ρύπανση

Η πρωτεύουσα της πΓΔΜ τα Σκόπια, το βράδυ της Πέμπτης 8.11.2018, σύμφωνα με μετρήσεις της παγκόσμιας εφαρμογής «AirVisual», κατέλαβε τη 6^η θέση στον κατάλογο με τις πιο μολυσμένες πόλεις του κόσμου, εξ αιτίας της υψηλής παρουσία σωματιδίων PM10 στον αέρα. Τα Σκόπια κατατάσσονται μαζί με το Λάχορ στο Πακιστάν, το Πεκίνο και το Τσενγκντού στην Κίνα και το Νέο Δελχί στην Ινδία.

-Διάψευση από το Υπουργείο Υγείας για κρούσμα ιού του Νείλου στην πΓΔΜ

Το Υπουργείο Υγείας της πΓΔΜ διέψευσε αναφορές ορισμένων μέσων μαζικής ενημέρωσης για εντοπισμό κρούσματος της μολυσματικής ασθένειας του ιού του Δυτικού Νείλου σε νοσοκομείο της πΓΔΜ στις 8 Σεπτεμβρίου τ.ε..

(Επιστροφή στα Περιεχόμενα)

1.8 Τομέας Τεχνολογιών Πληροφορικής, Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων

-Ολοκλήρωση του νέου ηλεκτρονικού συστήματος Τελωνειακής Διοίκησης πΓΔΜ από Intrasoft

Ολοκληρώθηκε στις 16 Νοεμβρίου 2018 το έργο δημιουργίας νέου ηλεκτρονικού συστήματος για την Τελωνειακή Διοίκηση της πΓΔΜ που είχε ανατεθεί προ εξαετίας στην ελληνική εταιρεία Intrasoft. Το νέο ηλεκτρονικό τελωνειακό σύστημα, το οποίο φέρει τον τίτλο CDEPS (Customs Declaration and Excise Documents Processing System), πρόκειται να αντικαταστήσει τις τελωνειακές διαδικασίες που πραγματοποιούνται εγγράφως, με νέες ηλεκτρονικές διεργασίες υποβολής και επεξεργασίας δικαιολογητικών. Σχεδιάζεται να τεθεί σε πιλοτική εφαρμογή το πρώτο τρίμηνο του 2019 και από τα μέσα του επόμενου έτους να αντικαταστήσει πλήρως το σημερινό σύστημα. Το CDEPS αναμένεται να συμβάλει στη μείωση του χρόνου και του κόστους των τελωνειακών διεργασιών προς όφελος των επιχειρήσεων, στην αποδοτικότερη συλλογή εσόδων από την Τελωνειακή Διοίκηση της πΓΔΜ και στην ενίσχυση της διαφάνειας.

-Οικονομικό Επιμελητήριο: Αντιδράσεις για εισαγωγές απαρχαιωμένου εξοπλισμού ΤΠΕ

Περίπου 80% του εξοπλισμού ΤΠΕ που εισάγεται στη χώρα είναι άνω των 10 ετών, σύμφωνα με τον όμιλο παρόχων ψηφιακών λύσεων του Οικονομικού Επιμελητηρίου της πΓΔΜ. Τα μέλη του ως άνω ομίλου πιέζουν για την προσεκτικότερη παρακολούθηση και εφαρμογή της ευρωπαϊκής οδηγίας για τις εισαγωγές, η οποία επιτρέπει την εισαγωγή τέτοιου εξοπλισμού, μόνο για προσωπικούς σκοπούς. Αν οι εισαγωγές τέτοιου εξοπλισμού από τις δυτικές χώρες δεν είναι σωστές, η πΓΔΜ θα δικαιολογούνταν να εφαρμόσει τακτικές ντάμπινγκ για τον απαρχαιωμένο εξοπλισμό τεχνολογίας ICT, ισχυρίζεται ο Όμιλος παρόχων ψηφιακών λύσεων του Οικονομικού Επιμελητηρίου της πΓΔΜ.

-Στατιστικά στοιχεία για συνδρομητές σταθερής και κινητής τηλεφωνίας

Στο πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους, υπήρχαν 1.988.376 συνδρομητές κινητής τηλεφωνίας, δηλαδή 1,78% πτώση σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Την ίδια περίοδο, υπήρχαν 366.436 συνδρομητές σταθερής τηλεφωνίας, δηλαδή αύξηση 1,2% από το πρώτο τρίμηνο του 2017.

-Νέος Οργανισμός για την παρεμπόδιση των τηλεφωνικών υποκλοπών στην πΓΔΜ

Σύμφωνα με τον νέο Διευθυντή του Οργανισμού Επιχειρησιακής και Τεχνικής Υποστήριξης (ΟΤΑ), κ. Zoran Anđjelovski, δεν θα υπάρχει πλέον παράνομη παρακολούθηση και υποκλοπή τηλεφωνικών κλήσεων. Ο ΟΤΑ τέθηκε σε λειτουργία από την 1η Νοεμβρίου τ.ε. και ο εξοπλισμός του έχει ήδη μεταφερθεί στα νέα γραφεία του οργανισμού.

[\(Επιστροφή στα Περιεχόμενα\)](#)

1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΜΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ: Τρέχουσες απαιτήσεις εγγραφής και υποβολής εκθέσεων σχετικά με τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων

Οι τροποποιήσεις του νόμου για τον προσωπικό φόρο εισοδήματος (Personal Income Tax / PIT) που ισχύουν από την 1^η Ιανουαρίου 2018 εισήγαγαν την υποχρέωση για τα φυσικά πρόσωπα να αναφέρουν ηλεκτρονικά το φορολογητέο εισόδημα και να πληρώνουν το PIT μέσω παρακράτησης, σε περίπτωση που ο πληρωτής δεν είναι εγχώριος επιχειρηματικός φορέας. Επιπλέον, τα φυσικά πρόσωπα θα πρέπει να ελέγξουν και να επιβεβαιώσουν ηλεκτρονικά ή να διορθώσουν την ετήσια δήλωση PIT που εκπονήθηκε από τις φορολογικές Αρχές. Αυτό συνεπάγεται την ανάγκη εγγραφής του φυσικού προσώπου στο σύστημα [e-pdd \(e-pdd.ujp.gov.mk\)](http://e-pdd.ujp.gov.mk).

-Αύξηση του μέσου ονομαστικού μισθού (Αύγουστος 2018)

Κατά τους πρώτους οκτώ μήνες του 2018, ο καθαρός ονομαστικός μισθός αυξήθηκε κατά 5,7% ετησίως κατά μέσο όρο. Τον Αύγουστο του 2018, ανερχόταν σε **24.210 MKD (393 ευρώ)**, με μέσο ακαθάριστο μισθό **35.573 MKD (577 ευρώ)**.

-Πρόγραμμα για νέους από το Εμπορικό Επιμελητήριο και την Ελβετική Πρεσβεία

Το Εμπορικό Επιμελητήριο της πΓΔΜ και η Ελβετική Πρεσβεία στα Σκόπια ξεκίνησαν ένα νέο πρόγραμμα που απευθύνεται σε νέους ηλικίας κάτω των 29 ετών. Στόχος του είναι η διασύνδεση της αγοράς εργασίας με την επαγγελματική εκπαίδευση. Σύμφωνα με την Πρόεσβη της Ελβετίας στα Σκόπια κα Sybille Suter Tejada, η αφετηρία της επιτυχίας είναι η δημιουργία εταιρικής σχέσης μεταξύ του επιχειρηματικού τομέα και των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και να εξασφαλιστεί ότι ο νεαρός πληθυσμός θα αποκτήσει τις δεξιότητες που χρειάζονται οι εργοδότες, ώστε να μπορούν να βρουν πιο εύκολα δουλειά. Όπως προκύπτει, η μεγαλύτερη ανάγκη για βελτίωση προσωπικού υπάρχει στον τομέα του τουρισμού, της μεταλλουργίας και του αγροτομηχανικού τομέα. Το έργο θα διαρκέσει 10 χρόνια και ανέρχεται σε 12,5 εκατ. ευρώ. Προβλέπει ότι, κατά τα πρώτα τέσσερα χρόνια, να απασχολούνται 2.250 άτομα.

-Αναβολή του νόμου για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ζητούν οι επιχειρήσεις

Το Επιμελητήριο της ΒΔ πΓΔΜ επιδιώκει να αναβάλει την εφαρμογή του νόμου για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Σύμφωνα με το Επιμελητήριο, η εφαρμογή των διατάξεων αυτού του νόμου, θα έχει αρνητικό αντίκτυπο στις επιχειρήσεις, ιδίως λόγω της δραστηρικής μείωσης της πληρωμής σε μετρητά από 15.000 σε 2.000 ευρώ. Απαιτεί τη διαβούλευση με τον επιχειρηματικό τομέα και υποστηρίζουν ότι τέτοιοι νόμοι δεν πρέπει να διεξάγονται με συντομευμένη διαδικασία. Επισημάνεται ότι, ο νόμος αποκλείει τους διοργανωτές των τυχερών παιγνίων, οι οποίοι δεν υποχρεούνται να πραγματοποιούν πληρωμές των πελατών του μέσω τραπεζικών λογαριασμών, με άλλα λόγια μπορούν να συνεχίσουν να εργάζονται με μετρητά.

-Έως και 1,5 δισ. ευρώ υπολογίζονται τα μεταναστευτικά εμβάσματα στην πΓΔΜ

Σύμφωνα με ανεπίσημες στατιστικές, τα μεταναστευτικά εμβάσματα υπολογίζονται από 800 εκατ. ευρώ έως και 1,5 δισ. ευρώ ετησίως. Τα χρήματα που επιστρέφουν οι μετανάστες στην πατρίδα τους δαπανώνται κυρίως για την εξόφληση λογαριασμών κοινής ωφέλειας και άλλων τρεχουσών δαπανών και μόνο ένα μικρό μέρος χρησιμοποιείται ως επένδυση. Με άλλα λόγια είναι βασική πηγή διαβίωσης για πολλές οικογένειες καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Ο Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου αρμόδιος για θέματα διασποράς κ. Edmond Ademi ανέφερε ότι τα χρήματα από τη διασπορά είναι σημαντικά για την οικονομία της πΓΔΜ. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του, πέρυσι το ποσό αυτό έφθασε τα 800 εκατ. ευρώ, αλλά στην πραγματικότητα θα μπορούσε να

είναι ακόμα υψηλότερο. Ο κ. Ademi δήλωσε ότι η νέα στρατηγική που καταρτίστηκε για πρώτη φορά στη πΓΔΜ θα είναι το επόμενο βήμα για την επίτευξη στενότερης συνεργασίας με τη διασπορά. Υποστήριξε ότι επιχειρείται, μέσω κοινής συνεργασίας με ξένους εμπειρογνώμονες, να βρεθεί το ιδανικό μοντέλο για την ανάπτυξη ενός ταμείου, του οποίου τα χρήματα θα χρησιμοποιηθούν για μικρά έργα υποδομής στις πόλεις και στις αγροτικές κοινότητες της πΓΔΜ. Οι έρευνες δείχνουν ότι οι περισσότεροι μετανάστες από την πΓΔΜ ζουν στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Βόρειας Αμερικής και της Ελβετίας.

-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών πΓΔΜ (21.11.2018)

Το νέο δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών της πΓΔΜ, δημοσιεύτηκε από το Γραφείο ΟΕΥ στις 21 Νοεμβρίου 2018 και είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ - Σκοπίων στη διαδικτυακή πύλη AGORA, στον ακόλουθο σύνδεσμο: http://agora.mfa.gr/infocfiles/TENDERS%20Nov%2011_2018%20mk.pdf

(Επιστροφή στα Περιεχόμενα)

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Υπουργός Οικονομικών Τεντονσκι: Η οικονομία έχει τη δυνατότητα να επιτύχει την προβλεπόμενη οικονομική ανάπτυξη 3,2%

Στο πλαίσιο της Επιτροπής Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας, ο Υπουργός Οικονομικών κ. Dragan Tenkovski ανέφερε ότι η πΓΔΜ έχει τη δυνατότητα να επιτύχει την προβλεπόμενη ανάπτυξη 3,2% και πρόσθεσε ότι οι μακροοικονομικοί δείκτες και όλα τα στοιχεία που δημοσιεύει η Κρατική Στατιστική Υπηρεσία δείχνουν ότι η οικονομία κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση. Κατά το β' τρίμηνο τ.ε., ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ ανήλθε σε 3,1%, η βιομηχανική παραγωγή αυξήθηκε, καθώς και οι άμεσες ξένες επενδύσεις (325 εκατ. ευρώ). Μειώθηκε το ποσοστό ανεργίας και αυξήθηκαν οι μισθοί. Τα φορολογικά έσοδα ήταν σύμφωνα με τις προβλέψεις της Κυβέρνησης, ενώ παρατηρήθηκε σταθερή δημοσιονομική ρευστότητα. Σύμφωνα με τον κ. Tenkovski, το πιο σημαντικό είναι ότι η οικονομία άρχισε να αναπτύσσεται σημαντικά, και ότι οι προσδοκίες για ορισμένους τομείς της είναι ακόμη μεγαλύτερες. Τόνισε ότι έχουν αναληφθεί μέτρα που θα συμβάλουν στην ανάπτυξη του κατασκευαστικού τομέα τα επόμενα τρίμηνα. Επιπλέον, η Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της πΓΔΜ κα Anita Angelovska Bezoska ανέφερε ότι η δραστηριότητα του τραπεζικού συστήματος γνώρισε σταδιακή εντατικοποίηση φέτος, όπως προκύπτει από την αύξηση τόσο της βάσης καταθέσεων, όσο και της δανειοδοτικής δραστηριότητας.

-4,3% η αύξηση εσόδων προϋπολογισμού της πΓΔΜ τα τρία πρώτα τρίμηνα 2018

Τα τρία πρώτα τρίμηνα του 2018, τα έσοδα του προϋπολογισμού αυξήθηκαν κατά 4,3% ετησίως, αντανακλώντας υψηλότερα φορολογικά έσοδα και κοινωνικές εισφορές κατά 6,2% ετησίως και 6,6% ετησίως αντίστοιχα, σε αντίθεση με την πτώση των λοιπών εσόδων. Την ίδια περίοδο, οι δαπάνες του προϋπολογισμού αυξήθηκαν κατά 1,1% ετησίως, αντανακλώντας υψηλότερες μεταβιβάσεις κατά 8% ετησίως, σε αντίθεση με τις χαμηλότερες κεφαλαιουχικές δαπάνες, αγαθά και υπηρεσίες και πληρωμές τόκων, ενώ οι δαπάνες για μισθούς και ημερομίσθια παρέμειναν σχεδόν αμετάβλητες. Το έλλειμμα του προϋπολογισμού ανήλθε στο 1,1% του προβλεπόμενου από το Υπουργείο Οικονομικών ΑΕΠ για το 2018.

-Γενικό και Δημόσιο Χρέος: 40,3% και 48,2% του προβλεπόμενου ΑΕΠ από το Υπουργείο Οικονομικών της πΓΔΜ (γ' τρίμηνο 2018)

Στο γ' τρίμηνο 2018, το γενικό χρέος της Κυβέρνησης ανερχόταν στο 40,3% του προβλεπόμενου από το Υπουργείο Οικονομικών ΑΕΠ για το 2018 (επίσης 40,3% του ΑΕΠ το β' τρίμηνο του 2018, 39,5% του ΑΕΠ στα τέλη του 2017), το οποίο είναι από τα χαμηλότερα στην περιοχή. Το δημόσιο χρέος κατά το γ' τρίμηνο 2018 ήταν 48,2% του προβλεπόμενου από το Υπουργείο Οικονομικών ΑΕΠ για το 2018 (48,1% του ΑΕΠ το β' τρίμηνο του 2018, 47,8% του ΑΕΠ στα τέλη του 2017).

-1,5% μέσος πληθωρισμός στην πΓΔΜ (Σεπτέμβριο 2018)

Το Σεπτέμβριο 2018, ο πληθωρισμός ήταν 1,5% ετησίως. Κατά τους πρώτους εννέα μήνες του 2018, ο μέσος πληθωρισμός ήταν 1,5% ετησίως, αντανακλώντας κυρίως τον δομικό πληθωρισμό και τον πληθωρισμό στις τιμές των τροφίμων, καθώς και στις τιμές της ενέργειας.

-Έκθεση “Doing Business 2019” της Παγκόσμιας Τράπεζας: Η πΓΔΜ στην 10η θέση της παγκόσμιας κατάταξης, ως προς την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Στις 31 Οκτωβρίου 2018 δημοσιεύθηκε ο δείκτης “Doing Business 2019” του Ομίλου της Παγκόσμιας Τράπεζας, ο οποίος κατατάσσει 190 χώρες ως προς την ευκολία διεξαγωγής επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στα σύνορά τους. Ο δείκτης μετρά τις μεταρρυθμίσεις σε 11 τομείς: έναρξη επιχείρησης, έκδοση άδειας κατασκευής, παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, καταχώρηση ακινήτου, λήψη πιστώσεων, προστασία επενδυτών, καταβολή φόρων, διασυνοριακό εμπόριο, επιβολή συμβάσεων, αντιμετώπιση αφερεγγυότητας και ρύθμιση της αγοράς εργασίας. Στο επίκεντρο της ανάλυσης του δείκτη τοποθετείται η προοπτική μιας μικρής, εγχώριας επιχείρησης. Στην κορυφή του παγκόσμιου καταλόγου, στο λεγόμενο «top 10», κατάφεραν να ενταχθούν 2 μικρές οικονομίες. Η μια εκ των δυο χωρών είναι η πΓΔΜ, η οποία κατέλαβε την 10^η θέση, αμέσως μετά τις ΗΠΑ και το Ηνωμένο Βασίλειο, γεγονός που αποτελεί βελτίωση κατά μία θέση σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Η άλλη είναι η Γεωργία, η οποία κατατάχθηκε στην 6^η θέση παγκοσμίως, με βελτίωση δυο θέσεων, σε σχέση την περσινή κατάταξη. Η πΓΔΜ με συνολικό πληθυσμό 2.086.160 κατοίκους και Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα /κατά κεφαλήν 4.880 \$-ΗΠΑ (από 4.980 \$-ΗΠΑ πέρυσι), ως προς την κατηγορία εισοδήματος, κατατάσσεται στις χώρες με άνω μεσαίο εισόδημα. Στην κατάταξη «Doing Business 2019», η πΓΔΜ έχει μακράν την υψηλότερη θέση στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και είναι μπροστά από 26 μέλη της ΕΕ. Ειδικότερα, η έκθεση αναδεικνύει στα θετικά στοιχεία της πΓΔΜ τη διαδικασία χορήγησης άδειας κατασκευής, η οποία έγινε λιγότερο δαπανηρή κατά την εξεταζόμενη περίοδο, με αποτέλεσμα την μείωση των τελών για την ανάπτυξης της γης. Επίσης, εντάσσεται μεταξύ των χωρών που έχουν συγκροτήσει επιτροπές κανονιστικής μεταρρύθμισης για να εξασφαλιστεί ο συντονισμός των μεταρρυθμιστικών προσπαθειών μεταξύ των οργανισμών. Σύμφωνα με την έκθεση εκτιμάται ότι η πΓΔΜ εφαρμόζοντας ορθές πρακτικές παγκοσμίως, φαίνεται ότι έχει κατανοήσει τη σημασία της κανονιστικής ρύθμισης των επιχειρήσεων, ως κινητήρια δύναμη της ανταγωνιστικότητας. Όπως επεσήμανε η κα Rita Ramalho, Ανώτερη Διευθύντρια της Global Indicators Group της Παγκόσμιας Τράπεζας, τα αποτελέσματα του τρέχοντος έτους καταδεικνύουν, σαφώς, τη δέσμευση των Κυβερνήσεων σε πολλές οικονομίες, τόσο μεγάλες όσο και μικρές, να προωθήσουν την επιχειρηματικότητα και τις ιδιωτικές επιχειρήσεις. Συμπληρωματικά αναφέρεται ότι, η Ελλάδα έπεσε στην 72^η θέση μεταξύ 190 χωρών, υποχωρώντας πέντε θέσεις σε σχέση με την περσινή της κατάταξη, με τον δείκτη ευκολίας για την ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας να παραμένει σταθερός στο 68/100. Μακράν καλύτερες επιδόσεις στο επιχειρηματικό περιβάλλον έχουν χώρες της ευρύτερη περιοχή όπως: Ρουμανία (52^η), Βουλγαρία (54^η), Τουρκία (43^η), Αλβανία (63^η) αλλά και χώρες λιγότερο ανεπτυγμένες όπως: η Ρουάντα (29^η) και η Κολομβία (65^η θέση). Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να αρυσθείτε από τον ακόλουθο σύνδεσμο:

http://www.worldbank.org/content/dam/doingBusiness/media/Annual-Reports/English/DB2019-report_web-version.pdf

(Επιστροφή στα Περιεχόμενα)

3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-ΟΟΣΑ: Πρόληψη διάβρωσης της φορολογικής βάσης και της μεταφοράς φορολογικών κερδών

Από τον Αύγουστο τ.έ., η πΓΔΜ είναι μέλος της Σύμβασης του ΟΟΣΑ για την εφαρμογή μέτρων συσχετιζόμενων με τις φορολογικές συνθήκες για την πρόληψη της διάβρωσης της φορολογικής βάσης και της μεταφοράς φορολογικών κερδών (BEPS) και τον Ιούνιο τ.έ., υπέγραψε τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης και του ΟΟΣΑ για την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε φορολογικά θέματα. Η διαδικασία κύρωσης της Σύμβασης αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το τέλος τ.έ..

(Επιστροφή στα Περιεχόμενα)

4. Ευρωπαϊκή προοπτική

-15^η Συνάντηση Υποεπιτροπής ΕΕ - πΓΔΜ για το εμπόριο, τη βιομηχανία, τα τελωνεία και τη φορολογία (Σκόπια, 13 Νοεμβρίου 2018)

Πραγματοποιήθηκε στις 13 τ.μ., στα Σκόπια, η 15η συνάντηση της Υποεπιτροπής ΕΕ – πΓΔΜ για το εμπόριο, τη βιομηχανία, τα τελωνεία και τη φορολογία, υπό την κοινή προεδρία της Αναπληρώτριας Προϊσταμένης της Μονάδας πΓΔΜ και Κοσόβου της Γεν. Δ/σης Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση (DG NEAR/DIR D) της Ευρ. Επιτροπής, κας Mary Teresa Moran και του Ειδικού Συμβούλου του Υπουργείου

Οικονομίας της πΓΔΜ, κ. Blerim Zlatku. Στην Υποεπιτροπή συζητήθηκαν θέματα που αφορούν στην ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών και στην εναρμόνιση της νομοθεσίας της πΓΔΜ με τις Οδηγίες της ΕΕ, στο νέο νομοσχέδιο για την γενική ασφάλεια των προϊόντων, καθώς και στην παροχή βοήθειας από την ΕΕ για θέματα εποπτείας της αγοράς. Επίσης συζητήθηκαν θέματα επιχειρηματικής και βιομηχανικής πολιτικής και το νέο στρατηγικό πλαίσιο μεταρρυθμίσεων για τη δημόσια διοίκηση και επισημάνθηκε η χαμηλή απορρόφηση κονδυλίων από το πρόγραμμα COSME. Επιπλέον, συζητήθηκαν, μεταξύ άλλων, θέματα που αφορούν στον τουρισμό, στο εμπόριο, στα τελωνεία στο θεσμό του Εξουσιοδοτημένου Οικονομικού Φορέα.

[\(Επιστροφή στα Περιεχόμενα\)](#)

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Open Data: Άμεση πρόσβαση των πολιτών σε κρατικά δεδομένα και πληροφορίες

Όπως προβλέπεται από τη στρατηγική και το σχέδιο δράσης για τα ανοιχτά δεδομένα, που ενέκρινε πρόσφατα η Κυβέρνηση, τα κρατικά όργανα και οι τοπικές αρχές θα δημοσιεύσουν δεδομένα σχετικά με το έργο τους. Σύμφωνα με τον Υπουργό Κοινωνίας της Πληροφορίας και Διοίκησης κ. Damjan Mancevski είναι σημαντικό να υπάρξει μια περίοδος εκπαίδευσης των θεσμικών οργάνων σχετικά με την έννοια των ανοιχτών δεδομένων. Όπως ανέφερε, είναι υπό κατασκευή ειδική ιστοσελίδα (data.gov.mk), όπου τα δεδομένα αυτά θα διατίθενται δωρεάν στους πολίτες. Επιπλέον, προβλέπεται ότι σε κάθε θεσμικό όργανο θα υπάρχει ειδικός αξιωματικός για τα ανοιχτά δεδομένα. Ο κ. Mancevski επεσήμανε ότι τα ανοιχτά δεδομένα μπορούν να αποτελέσουν ισχυρό κίνητρο για κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη και να χρησιμοποιηθούν για τη βελτίωση της διακυβέρνησης. Ενώ πρόσθεσε ότι σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, διάφορα κρατικά ιδρύματα παρέχουν πολλές υπηρεσίες που συχνά αγνοούνται, υποεκτιμούνται ή δημοσιοποιούνται ανεπαρκώς, και ότι οι πολίτες δεν γνωρίζουν αρκετά για την δραστηριότητα των δημοσίων φορέων.

-Ψηφιοποίηση της εκπαίδευσης μέσω του προγράμματος «ένας υπολογιστής για κάθε παιδί»

Σύμφωνα με ανακοίνωση του Αναπληρωτή Υπουργού Παιδείας και Επιστημών κ. Petar Atanasov, το Υπουργείο Παιδείας της πΓΔΜ πρόκειται να επαναπροωθήσει το έργο "Ένας υπολογιστής για κάθε παιδί". Το Υπουργείο υποστηρίζει ότι είναι απαραίτητη η ψηφιοποίηση του προγράμματος σπουδών, η οποία θα επιτρέψει στους μαθητές να μάθουν με σύγχρονα εργαλεία. Ωστόσο, αυτό συνεπάγεται την παροχή περισσότερων πόρων για τον εξοπλισμό των σχολείων και των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, το οποίο θα γίνει σταδιακά, λόγω αυξημένου κόστους. Σήμερα, μικρό ποσοστό των σπουδαστών στη χώρα χρησιμοποιούν υπολογιστές στο σχολείο εξ αιτίας της έλλειψης εξοπλισμού. Σε πολλά σχολεία οι μαθητές χρησιμοποιούν συσκευές που φέρνουν από το σπίτι τους. Ο κ. Tome Spirovski, Διευθυντής της κρατικής επιθεώρησης εκπαίδευσης, ανέφερε ότι από την προμήθεια του εξοπλισμού που έγινε το 2007, σήμερα μόνο το ένα τρίτο των υπολογιστών είναι λειτουργικό και χρησιμοποιείται στην τάξη, είτε διότι έχουν υποστεί σοβαρές ζημιές, είτε είναι εντελώς εκτός χρήσης. Οι υπολογιστές για το έργο "Ένας υπολογιστής για κάθε παιδί" αγοράστηκαν το 2007. Το έργο αυτό επικρίθηκε από την τότε αντιπολίτευση και κρίθηκε ως ανεπιτυχές. Ποτέ δεν αποκαλύφθηκε πόσοι πόροι δαπανήθηκαν για αυτό το έργο.

-Αύξηση του ποσοστού της φτώχειας στην πΓΔΜ κατά 22,2% το 2017

Σύμφωνα με την Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, το ποσοστό φτώχειας το 2017 έφθασε το 22,2%, αφού ανέβηκε κατά 0,3 ποσοστιαίες μονάδες σε ένα χρόνο (το 2016 ήταν 21,9%).

[\(Επιστροφή στα Περιεχόμενα\)](#)

6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις

-Business Forum Ελλάδα-πΓΔΜ και B2B συναντήσεις (Αθήνα, 30.11.2018)

Την Παρασκευή 30 Νοεμβρίου 2018 πραγματοποιήθηκε στο ΕΒΕΑ, επιχειρηματικό φόρουμ με σκοπό την προώθηση της οικονομικής συνεργασίας Αθηνών – Σκοπίων. Τις εργασίες άνοιξαν, απευθύνοντας εναρκτήρια ομιλία, ο Πρόεδρος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών κ. Κ. Μίχαλος και η Αντιπρόεδρος του Οικονομικού Επιμελητηρίου της πΓΔΜ κα. Daniela Mihajlovska Vasilevska. Επίσης, χαιρετισμούς απεύθυναν, η Προϊσταμένη του Γραφείου ΟΕΥ-ΓΣ Σκοπίων κα. Π. Λάρδα, και η Δ/τρια

Οικονομικής Διπλωματίας του Υπουργείου Εξωτερικών της πΓΔΜ κα Hilda Kolevska. Το συντονισμό του πάνελ ανέλαβε ο Γενικός Γραμματέας του ΕΒΕΑ κ. Μπ. Μωραΐτης. Ακολούθησαν επιχειρηματικές συναντήσεις (B2B) μεταξύ συνολικά 29 επιχειρήσεων και από τις δύο χώρες. Από την πΓΔΜ συμμετείχαν επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται στους τομείς των τροφίμων, των κατασκευών, του βιομηχανικού εξοπλισμού και των μηχανημάτων, των φαρμάκων, των συστημάτων ψύξης – θέρμανσης, των πλαστικών κλπ. Από ελληνικής πλευράς συμμετείχαν επιχειρήσεις των κλάδων μεταφορών, συσκευασίας, ανακύκλωσης, πλαστικών, δομικών υλικών, τροφίμων φαρμάκων, οργάνων αυτοματισμού, μηχανημάτων, προϊόντων ξύλου κλπ. Συμφωνήθηκε το επιχειρηματικό φόρουμ και οι B2B συναντήσεις να επαναληφθούν, σε εύθετο χρόνο, στα Σκόπια.

***Το Γραφείο ΟΕΥ – Σκοπίων
σας εύχεται ευτυχισμένες γιορτές με υγεία, ευτυχία και ευημερία.***